

Policjanci w służbie historii

<https://policjanciwhistorii.ipn.gov.pl/pol/form/r61260616,Malgorzata-Mzyk-Porada.html>
2021-12-08, 02:15

Małgorzata Mzyk-Porada

[Powrót](#)

Nazwa i adres
szkoły

Zespół Szkół nr 1

Dane zespołu

Nauczyciel -
Opiekun - imię i
nazwisko

Małgorzata Mzyk-Porada

Pierwszy uczeń

Uczeń 1 - imię i
nazwisko

Aleksandra Klimek

Drugi uczeń

Uczeń 2 - imię i
nazwisko

Natalia Kot

Trzeci uczeń

Uczeń 3 - imię i
nazwisko

Karolina Zorzycka

Miejsce pamięci

Nazwa miejsca

nieznane

Lokalizacja

Dokładny opis miejsca

Miejsce 1- Tablica pamiątkowa w piekarskiej Bazylice, upamiętniająca mieszkańców Piekar Śląskich- ofiary obozów jenieckich Kozielska, Ostaszkowa i Starobielska zamordowanych w kwietniu 1940r. Wśród których znalazło się trzech pochodzących z Piekar policjantów min. Jan Gulba.

Jan Franciszek Gulba, posterunkowy policji w województwie śląskim, urodzony w Piekarach Śląskich 27 marca 1912 roku, zginął w 1940 roku. Pracował w policji województwa śląskiego od 3 marca 1938 roku do 30 czerwca 1938 roku. Do 26 grudnia 1938 roku, pełnił służbę w I Komisariacie w Chorzowie w powiecie katowickim, skąd przeniesiony do Komisariatu w Boguminie Nowym w powiecie frysztackim. Tam prawdopodobnie pozostał do momentu swojej śmierci. On i dwóch innych policjantów, mieszkańców Piekar, Jan Bendkowski oraz Wacław Denderski, zostali upamiętnieni w Bazylice pod wezwaniem NMP i Św. Bartłomieja w Piekarach Śląskich. Bazylika jest otwarta dla zwiedzających do godz. 20, tablica znajduje się w bocznej, prawej nawie.

Miejsce 2- szarlejski cmentarz na którym spoczywa posterunkowy Wiktor Szwagiel, zabity na służbie przez członków partii Jungdeutsche Partei in Polen dnia 14.08.1939r. Niestety posterunkowy Wiktor Szwagiel nie został upamiętniony na żadnej tablicy a jego grób został zapomniany. Mamy nadzieję że nasza pracą konkursową z filmem, który dotyczy właśnie Szwagla zwrócimy uwagę na tego zapomnianego bohatera. Historię posterunkowego Szwagla odkrył w ostatnim czasie piekarski historyk amator p. Leszek Benz, poprzez zdjęcia umieszczone w NAC na których widoczny jest pogrzeb policjanta z mylnym podpisem jakoby działa się to w Katowicach, a pogrzeb miał miejsce w Piekarach Śląskich. Pan Benz pomógł naszej drużynie w rekonstrukcji tego wydarzenia i w opisie sylwetki policjanta.

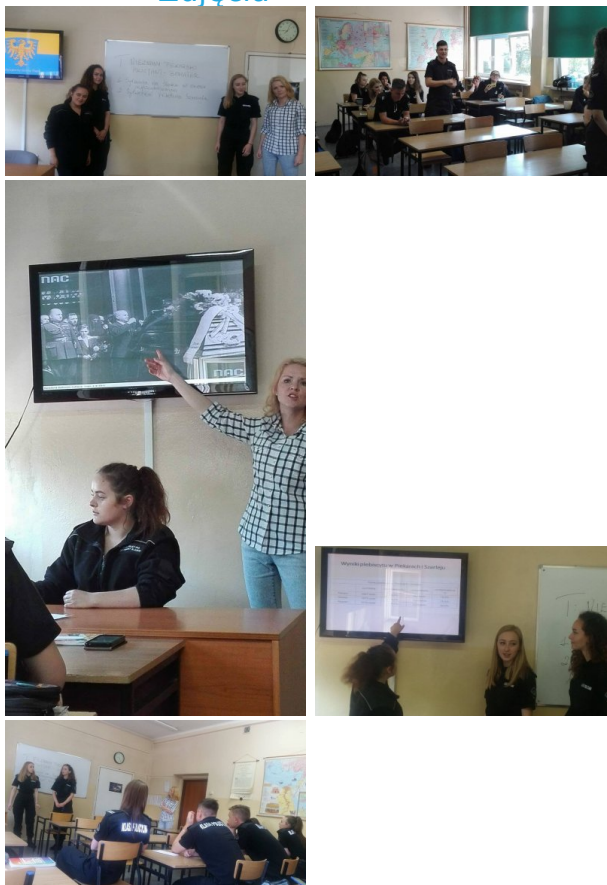

Żywa lekcja historii

Opis przeprowadzonej żywej lekcji historii

Sprawozdanie z przebiegu lekcji. Lekcja "Nieznany piekarski policjant-bohater" odbyła się dnia 8.06.2017r. Lekcje przeprowadziły : Natalia Kot, Aleksandra Klimek oraz Karolina Zorzycka przy wsparciu mgr Małgorzaty Mzyk-Porada. W lekcji uczestniczyła klasa II p - liceum ogólnokształcącego o profilu policyjnym w Zespole Szkół nr 1 w Piekarach Śląskich. Na lekcji było obecnych 23 uczniów. Lekcja ukazywała skomplikowaną sytuację narodowościową na Górnym Śląsku i w Piekarach w okresie międzywojennym, opisywała przyczyny i skutki Powstań Śląskich, oraz sytuację przed wybuchem II wojny światowej. Głównym tematem lekcji była historia zabójstwa policjanta na służbie na dwa tygodnie przed wojną - Wiktora Szwała. Uczennice w toku lekcji wykorzystały własną prezentację z materiałami dotyczącymi omawianych zagadnień. Uczniowie pod koniec lekcji zadawali pytania i ocenili bardzo pozytywnie lekcję, podkreślając swoje zaskoczenie faktem, że taka sytuacja miała miejsce w ich mieście.

Zdjęcia

Pliki

Sylwetka policjanta

Imię i nazwisko
policjanta

Wiktor Szwagiel

Lata życia

1989-1939

Opis postaci

Posterunkowy w szarlejskim komisariacie zabity na służbie przez członków partii Jungdeutsche Partei in Polen dnia 14.08.1939r.

NIEZNANY PIEKARSKI BOHATER Wiktor Szwagiel, urodził się dnia 27 lutego 1898 roku. Przyjechał na Śląsk, gdzie wstąpił w szeregi policji województwa śląskiego dnia 16 sierpnia 1924 roku. Wiktor Szwagiel pełniąc służbę w szarlejskim komisariacie. Zamieszkał wraz z żoną i synem na ul. 3-go maja i z kartoteki osobowej, dowiadujemy się, że był człowiekiem stałym i odważnym. Dobrze znał przepisy, a w stosunku do interesantów nie można było mu nic zarzuci. Cechowała go także pilność i sumiennosci, w stosunku do kolegów i przełożonych był postacią godną zaufania. 14 sierpnia 1939 roku udał się na ostatnią służbę w swoim życiu. Tego dnia dostał rozkaz przechwycenia na granicy Marcina Adamczyka. Podejrzany należał do partii Jungdeutsche Partei In Polen i grupy dywersyjnej "Freikorps". Po udaniu się na punkt graniczny posterunkowy Szwagiel przechwycił Marcina Adamczyka i udał się do komisariatu. W tym samym czasie do mieszkania Pawła Kalety udał się niejaki Bernard Celary i poinformował, że ludzie z organizacji nakryła policja. Zaczęły się zatrzymywania i rewizje. Dodatkowo Celary powiedział Kalecie, by ten zabrał broń wraz z amunicją i udał się z nim do Szarleja. Delikwenci udali się na ul. Piłsudskiego, gdzie na wysokości szpitala urazowego spostrzegli Adamczyka prowadzonego przez policjanta około godziny 16:30. Kiedy się mijali Adamczyk mrugnął do kompanów dając w ten sposób znak, że ma kłopoty. Kiedy ich minęli, Kaleta wraz z Celarym wyciągnęli broń z marynarek, a że Kaleta zrobił to wcześniej, drugi krzyknął "STRZELAJ !,STRZELAJ!". Morderca wypalił, parę razy w plecy. Adamczyk podbiegł do Celarego i zabrał od niego broń. Kaleta uciekł w kierunku Folwarku na Szarleju, gdzie się schronił. Adamczykowi miało udać się prawdopodobnie przebić do Niemiec przez Zieloną Granicę. Pogrzeb policjanta odbył się 17 sierpnia o godzinie 8:45 i zmienił się w Manifestację Narodową Ludności Polskiej. Obecni byli wysoko postawieni urzędnicy. Trumnę ze zwłokami złożono w Kaplicy Szpitalnej Spółki Branickiej

(Szpital Urazowy) w Piekarach Śląskich. Na terenie dziedzińca szpitalnego ustawily się liczne organizacje ze sztandarami. Koledzy zmarłego wynieśli trumnę z ciałem policjanta i złożyli ją na karawanie przy dźwiękach Marszu Żałobnego. Pośmiertnie Wiktor Szwagiel został awansowany na starszego posterunkowego. Po wojnie z racji sytuacji geopolitycznej kraju, śmierć, pochówek i pamięć o tym wydarzeniu została zatarta. A szczątki doczesne Pana Wiktora Szwagla spoczywają w bezimiennej kwaterze pod pomnikiem kolejnej zmarłej osoby. W rekonstrukcji filmowej pomogli nam prawnukowie komendantów z Szarleja p. Grzegorz Zaczyk i Sebastian Borek, oraz p. Kamil Kańczugowski i p. Leszek Bensch twórca strony piekarskiwerk.pl

Film o postaci

<https://www.youtube.com/watch?v=D2WhL9WJSiU&feature=youtu.be>

Wykorzystane źródła

materiały z strony www.piekarskiwerk.pl,
zdjęcia z Narodowego Archiwum
Cyfrowego, zdjęcia własne
